

ФОРУМ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ: ВЗАЄМОДІЯ ЗАРАДИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ТА СУСПІЛЬНОГО ДОБРОБУТУ

З метою акумулювання запитів і пропозицій підприємницьких структур, лобювання їх інтересів у європейських міжнародних інституціях та в органах державної влади країн-учасниць у 1993 році була заснована Рада торгово-промислових палат Карпатського регіону. У квітні 2011-го вперше її очолив український представник – віцепрезидент ТПП України, президент Закарпатської ТПП Отто Ковчар.

Також за ініціативи ТПП країн КР у 1993 році в рамках Карпатського Єврорегіону почала працювати Комісія з розвитку торгівлі, яку очолює Георгіє Маркаш президент ТПП повіту Марамуреш (м. Бая-Маре, Румунія), а також Комітет експертів у складі повноважних представників регіонів-учасників з України, Румунії, Угорщини, Словаччини та Польщі. Від Закарпатської торгово-промислової палати для роботи в цьому органі з 2013 року делегований представник Закарпатської ТПП при Торгово-промисловій палаті України Роман Ковчар.

Цьогорічний Форум торгово-промислових палат Карпатського регіону проходив у Бая-Маре з 27 по 28 вересня. Представники сторін проаналізували стан розвитку міжрегіональних зв'язків на фоні глобалізаційних та євроінтеграційних процесів, а також діяльність Комісії з розвитку торгівлі в Карпатському Єврорегіоні, яка спрямована насамперед на реалізацію базових європейських свобод – вільного пересування громадян, переміщення товарів, послуг і капіталу.

Усталені традиції та багаторічний досвід співпраці палат Карпатського регіону вагомо впливають на процеси розвитку транскор-

донного співробітництва України, Угорщини, Румунії, Словаччини та Польщі. Найважливішим проявом розширення міжпалатівських взаємин є реалізація спільних проектів і програм вдосконалення господарської діяльності суб'єктів малого й середнього бізнесу.

До прикладу, за програмою транскордонного співробітництва "Румунія–Україна" Закарпатська ТПП ще у 2006 році виступила партнером ТПП повітів Ботошань, Марамуреш і Сату-Маре (Румунія). Спільні проекти передбачали проведення економічних місій, виставкових заходів з метою активізації двосторонніх відносин на регіональному рівні.

Упродовж кількох років Закарпатська ТПП спільно з ТПП області Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина) реалізовувала спільні проекти за програмою "Плато-Закарпаття", що здійснювалася за підтримки Міністерства економіки і транспорту УР і спрямовувалася на розвиток діяльності підприємств та організацій шляхом узагальнення і впровадження передового європейського досвіду роботи в сучасних умовах. Згодом географія цієї програми вже під назвою "Плато-Україна" поширилася далеко за межі нашого краю.

Разом із Підкарпатською господарчою палатою (м. Кросно, Польща) Закарпатська ТПП за підтримки Європейського фонду регіонального розвитку в рамках Програми сусідства "Польща-Білорусь-Україна" "INTERREG III A/TACIS CBC" заснувала 2006-го року міжнародну торгову інтернет-платформу "Е-КАРПАТИ".

Одним із заходів, що здійснювалися Кошицькою, Тренчинською (Словаччина) та Закарпатською торгово-промисловими палатами в рамках спільного словацько-українсько-фламандського проекту "E-PLATOn: Slovakia, Ukraine and Flanders", теж стало створення інтернет-платформи для сприяння розбудові торговельно-економічних взаємин між бізнесовими структурами регіонів – учасників проекту.

Ще один спільний проект під назвою "Розвиток підприємництва – шлях до економічної розбудови Закарпатської області та Підкарпатського воєводства" був реалізований разом із Агенцією регіонального розвитку "MARR" (м. Мелец, Польща) за сприяння Фонду малих єврорегіональних проектів за програмою "PHARE 2003" та за підтримки Міжрегіональної асоціації "Карпатський Єврорегіон".

У 2008 році Закарпатська ТПП стала партнером палат повітів Марамуреш і Сату-Маре (Румунія) в реалізації спільних проектів транскордонного співробітництва. Серед них – проект "RURCED: центр регіонального економічного розвитку Румунія–Україна". Під час організованих заходів представники регіональних державних органів влади і торгово-промислових палат розглядали існуючі проблеми розвитку транскордонного співробітництва та методи їх вирішення, а суб'єкти господарської діяльності регіонів мали змогу провести індивідуальні переговори. Також за міжпалатівським проектом "Підтримка інвестицій у прикордонних зонах Сату-Маре – Закарпаття" у 2007 році був виданий довідник "Гід інвестора".

У рамках іншого проекту Закарпатської ТПП і ТПП Марамуреш "RU – ECONdb CLUS – Romania–Ukraine joint economic dATA bASE and clusters identification" уповноваженими представниками сторін розглядалася можливість створення міжнародних кластерів. Зокрема учасники проекту мали змогу ознайомитися з кластерними моделями організації спільної господарської діяльності, які широко впроваджуються в країнах Європи задля підвищення конкурентоспроможності національних підприємств.

Один із масштабних спільних проектів, реалізованих у рамках роботи Комісії з розвитку торгівлі Карпатського Єврорегіону, стало проектування і створення інтернет-платформи для бізнесу – "TRADECARP.COM".

Цього року в рамках міжпалатівської співпраці реалізовано проект "E-JOBGUIDE", спрямований на розробку нових транскордонних мереж з метою розширення доступу громадян до джерел інформації про ринки праці, проекти Євросоюзу, обміну досвідом соціальних партнерів, проведення відповідних досліджень. Інший проект під назвою "DECC – Supporting the development of the economy, of culture and creativity in the cross-border region Hungary – Romania – Ukraine" реалізується для підтримки розвитку економіки, культури і творчості у прикордонних регіонах Угорщини, Румунії та України.

Загалом учасники засідання Ради ТПП Карпатського регіону та Комісії з розвитку торгівлі Карпатського Єврорегіону констатували недостатність використання наявного потенціалу торгово-промисло-

вих палат у процесі розширення торговельно-економічних зв'язків прикордонних регіонів і покращення їх інвестиційної привабливості, усунення перешкод на шляху розвитку малого й середнього бізнесу та поглиблення його співпраці із зарубіжними партнерами.

Найкращою відповіддю на новітні виклики та загрози українські представники вважають координацію зусиль навколо реальних завдань та орієнтирів сьогодення. Регіональні ТПП України не раз виступали ініціаторами щодо активізації взаємодії торгово-промислових палат в Карпатському регіоні та Карпатському Єврорегіоні, зокрема спільної участі в реалізації міжнародних програм і проектів, розробки концепції оптимізації міжрегіонального та прикордонного співробітництва, вироблення практичних рекомендацій суб'єктам регіонального управління, проведення економічних місій, виставкових заходів, презентацій окремих регіонів та їх пріоритетних галузей, удосконалення інформаційно-консультаційної роботи серед підприємців.

Саме в цьому аспекті міжпалатівська співпраця вбачається перспективною, адже вона втілюється у конкретні та прийнятні для всіх сторін результати, які в цілому мають позитивний вплив і на розвиток прикордонних територій, і на активізацію співробітництва суб'єктів господарювання країн КР та КЄ.

Символічно, що дата проведення Форуму торгово-промислових палат Карпатського регіону та Комісії з розвитку торгівлі Карпатського Єврорегіону співпала з виставкою-ярмарком "Rivulus Dominarum". Вперше організована у 1992 році за ініціативи органів влади повіту Марамуреш, Марамурешської торгово-промислової палати, громадських організацій, фінансових установ, вона згодом отримала статус міжнародної і нині збирає промислові й торгові компанії, приватних підприємців, майстрів народних ремесел не тільки з Румунії, а й із сусідніх країн.

Із 27 по 29 вересня в Регіональному учбовому та маркетинговому центрі Марамуреша працювали традиційні, проте доволі різноманітні експозиції: винахідництво та промислові інновації, проектування і будівництво, архітектура та дизайн, відновлювальні джерела енергії, продукція хімічної промисловості, медтехніка і медичні препарати, виробництво харчової та переробної галузей, авто- й сільгосптехніка, побутова електроніка та електротехніка, одяг і взуття, сувенірні та побутові вироби ручної роботи, господарчі товари, ювелірні прикраси та біжутерія, косметика і галантерея, банківська й страхова справа, туризм і рекреація, рекламні та інші послуги.

Рівень організації і проведення виставки-ярмарку "Rivulus Dominarum" був високо оцінений представниками торгово-промислових палат Карпатського регіону. Приємне враження на відвідувачів виставкового заходу справляло характерне поєднання збережених та відроджених народних традицій і промислів із сучасними винаходами і технологіями, масштабними інноваційними проектами, розробленими для впровадження у різних сферах економіки.